

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

Department of Medical Sciences

ISO 9001:2015 Certified ปีที่ 31 ฉบับที่ 4 เดือนเมษายน 2560

การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 25
“ตามรอยเมืองพระยุคลบาท ด้วยวิทยาศาสตร์การแพทย์”
วันที่ 22-24 มีนาคม พ.ศ. 2560
ณ อาคารอิมแพคฟอรัม อิมแพ็ค เมืองทองธานี

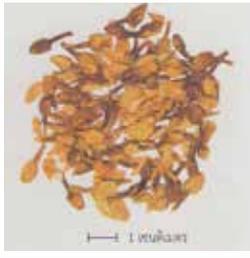
ศ.คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วย นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และ นายแพทย์สถาพร วงษ์เจริญ ประธานกรรมการมูลนิธิกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ครั้งที่ 25 ประจำปี 2560 ภายใต้หัวข้อ “ตามรอยเมืองพระยุคลบาท ด้วยวิทยาศาสตร์การแพทย์” ณ ห้องประชุม อิมแพคฟอรัม เมืองทองธานี

(อ่านรายละเอียดหน้า 3)

เรื่องในฉบับ

เรื่องในฉบับ	หน้า
● สมว. สธ. มอบรางวัลผลงานวิชาการในงานประชุมวิชาการ วิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 25	2
● “มะลิ” ดอกแห่งเป็นยาบำรุงหัวใจ	2
● สมว. สธ. เปิดประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตามรอยเมืองพระยุคลบาท ด้วยวิทยาศาสตร์การแพทย์	3
● กรมวิทย์ฯ คลอดหนังสือ GREEN BOOK 2017 รวบรวมรายชื่อ ผลิตภัณฑ์ยาคุณภาพ ให้ดาวน์โหลดฟรี	4
● กรมวิทย์ฯ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตชุดทดสอบอัลฟาเรดิโอซีมีตรี 1 ให้เอกชนขยายช่องทางการให้บริการประชาชน	5
● รอบรู้ กรมวิทย์ฯ	6-7
● 11 ผลงานเด่นในงานประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 25	8
● การเฝ้าระวังการกลายพันธุ์และการดื้อยาของเชื้อไข้หวัดใหญ่	9
● เผยผลการเฝ้าระวังเชื้อสิจิไอเอนลลาในแหล่งน้ำที่ใช้ในโรงแรม จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่	10
● คุณทราบหรือไม่? สารหล่อลื่นชนิดใดห้ามใช้กับถุงยางอนามัย	12

เครื่องยา สมุนไพรไทย

มะลิ ดอกแห่งเป็นยาบำรุงหัวใจ

ชื่อทางวิทยาศาสตร์ *Jasminum sambac* (L.) Sol.
วงศ์ OLEACEAE
ชื่ออื่นๆ มะลิลา มะลิป้อม มะลิหลวง ข้าวแตก

ลักษณะของพืช มะลิเป็นไม้พุ่มขนาดเล็ก ใบเดี่ยว ออกตรงข้าม เนื้อใบค่อนข้างย่น โคนใบมนหรือสอบเรียว ปลายใบมนหรือแหลมเล็กน้อย ขอบใบเรียบ ดอกเดี่ยวหรือออกเป็นช่อกระจุกตามปลายกิ่งหรือซอกใบ มีกลิ่นหอม สมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 8-10 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกันเป็นรูปกระดิ่ง ปลายแยกเป็นแฉกเรียวยาว กลีบดอกสีขาว 4-12 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายกลีบแยกจากกัน ขอบกลีบเรียงซ้อนเกยกัน ดอกตูม กลีบดอกบิดเวียนเล็กน้อย เกสรเพศผู้ 2 อัน ก้านเกสรติดบนกลีบดอกด้านใน เกสรเพศเมีย รังไข่อยู่เหนือวงกลีบ ภายในมี 2 ช่องติดกัน ยอดเกสรแยกเป็น 2 แฉก ผลเนื้อนุ่ม มีปีกผลแก่แตกระหว่างพู มี 1-2 เมล็ด

ประโยชน์ทางยา ดอกแห้งปรุงยาหอม บำรุงหัวใจ แก้ไข้ ไร้โรคบิด ปวดท้อง ดอกสดตำพอกขมับแก้ปวดศีรษะ ทาฝีหนอง ผลสุกหรือรัง ฝูหนังผื่นคัน แก้โรคตา ไข่ทั้งปวงเสียดท้อง ดับพิษร้อน บำรุงครรภ์ ร้อนในกระหายน้ำ

ลักษณะของเครื่องยา ดอกแห้ง สีน้ำตาลอมเหลือง ขนาดเล็ก มีส่วนของกลีบดอกหลายกลีบซ้อนกัน ส่วนโคนกลีบเชื่อมติดกันเป็นหลอด กรอบ แตกหักง่าย มีกลิ่นอ่อน

ข้อมูลจาก หนังสือเครื่องยาสมุนไพรไทย
สถาบันวิจัยสมุนไพร

ฉบับเดือนเมษายน 2560

เมื่อวันที่ 22-24 มีนาคม 2560 ที่ผ่านมา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ร่วมกับมูลนิธิกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จัด **ประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ครั้งที่ 25** ซึ่งมีผู้ร่วมประกวดผลงานวิชาการมากมาย ส่วนผลงานใครบ้างที่ได้รับรางวัลนั้นติดตามอ่านฉบับ

สำหรับกิจกรรมสำคัญในเดือนเมษายนที่ขาดไม่ได้คือ กิจกรรม**รณรงค์อาหารผู้อาวุโส** เนื่องในวันสงกรานต์ อันแสดงถึงความเคารพ อ่อนน้อมถ่อมตน ความมีสัมมาคาระต่อผู้ใหญ่ บรรยาอากาศเป็นไปอย่างชื่นมื่น ส่วนกิจกรรมทางวิชาการ อาทิ การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตชุดทดสอบอัลฟาธาลัสซีเมีย 1 ให้เอกชนขยายช่องทางการให้บริการประชาชน การจัดทำหนังสือ **GREEN BOOK 2017** ซึ่งเป็นหนังสือที่รวบรวมรายชื่อผลิตภัณฑ์ยาคุณภาพและผู้ผลิตจากโครงการประกันคุณภาพยา ให้ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดฟรี

ส่วนเรื่องเดือนกัญสุขภาพฉบับนี้ นำสาระน่ารู้เรื่อง **สารหล่อลื่นชนิดใดห้ามใช้กับถุงยางอนามัย** เป็นสารชนิดใดบ้างนั้นติดตามได้ท้ายฉบับ สวัสดิ์

บรรณาธิการ

ร.ม.ว.ส.ร.มอบรางวัลผลงานวิชาการในงานประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 25

รางวัล นักวิทยาศาสตร์การแพทย์เกียรติยศ ประจำปี 2560 จำนวน 1 ราย ได้แก่

ศ.ดร.นพ.พลรัตน์ วิไลรัตน์ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล มีผลงานวิจัยโรคมาลาเรีย โดยเฉพาะผลการวิจัยโรคแทรกซ้อนในมาลาเรียชนิดรุนแรง และพัฒนายาสูตรผสมที่มีผลต่อการรักษาและ การป้องกัน อันเป็นประโยชน์อย่างกว้างขวางในประเทศไทยและทั่วโลก ทำให้การรักษาผู้ป่วยมาลาเรียทั่วโลก และในประเทศไทยดีขึ้น จำนวนผู้ป่วยที่เป็นมาลาเรียและผู้ป่วยที่เสียชีวิตจากมาลาเรียทั่วโลกและในประเทศไทยลดลงมาก เมื่อเทียบกับ 20 ปีที่ผ่านมา

รางวัล นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ดีเด่น(DMSc Award) แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1. ประเภทงานวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ มี 3 รางวัล ดังนี้ ดร.ฟิลลิป เจมส์ ฮอว์ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ได้รางวัลชนะเลิศ เรื่อง กรรมวิธีควบคุมการแสดงออกของยีนเพื่อศึกษาเป้าหมายยา และหาสารยับยั้งเป้าหมายด้วยเทคนิคโรโบไซม์

ดร.นพ.อัษฎาศดิ์ ลิขหวนิชกุล คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ เรื่อง การตรวจวัดความรุนแรงของภาวะท้องเสียจากเชื้อ *C. difficile* ด้วยการตรวจวัด (1-3)- β -D-glucan ในกระแสเลือดและการรักษาด้วย *L.rhamnosus* L34 ที่ได้จากตัวอย่างของประชากรไทย

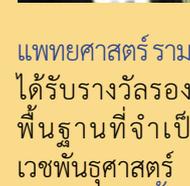
ดร.เดือนเพ็ญ จาปรุง สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ เรื่อง เซ็นเซอร์สำหรับตรวจ glycated albumin เพื่อคัดกรองและติดตามภาวะเบาหวาน

2. ประเภทหนังสือ/ตำราทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ มี 3 รางวัล ดังนี้

รศ.พญ.พรพิมพ์ กอแพรงพงศ์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลมหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับรางวัลชนะเลิศ เรื่อง การวินิจฉัยภาพ MRI ของตับและทางเดินน้ำดี

ศ.พิเศษ นพ.พิพัฒน์ คงทรัพย์ โรงพยาบาลพระปกเกล้า ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ เรื่อง การผ่าตัดต่อกระจุกเล็กเล่ม 2

พญ.สินิจิธร รุจิระบรรเจิด คณะแพทยศาสตร์ รามาธิบดีมหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ เรื่อง ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นทางห้องปฏิบัติการเวชพันธุศาสตร์

ข้อมูลจาก... สำนักวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์

ดร. ปราโมทย์ ไม้มัด

ร.มว.สธ.

ร.มว.สธ.เปิดประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ด้วยวิทยาศาสตร์การแพทย์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เปิดงานประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ด้วยวิทยาศาสตร์การแพทย์ เร่งพัฒนานวัตกรรม องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเพื่อนำไปแก้ปัญหาสาธารณสุข เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการวิจัยให้เทียบเท่าต่างประเทศ

เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2560 ที่อาคารฟอรัม อิมแพ็ค เมืองทองธานี ศ.คลินิกเกียรติคุณ นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เปิดการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 25 ประจำปีงบประมาณ 2560 ภายใต้หัวข้อ “ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ด้วยวิทยาศาสตร์การแพทย์” พร้อมมอบรางวัล นักวิทยาศาสตร์การแพทย์เกียรติยศ ประจำปี 2560 และนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ดีเด่น (DMSc Award) รวม 7 รางวัล

ศ.คลินิกเกียรติคุณ นพ.ปิยะสกล กล่าวว่า งานวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำเป็นต้องดำเนินการโดยบุคลากร ที่มีความรู้และความมุ่งมั่นในการศึกษา วิจัย และพัฒนา เพื่อให้ได้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่มีประโยชน์ในการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีแก่ประชาชนให้มีสุขภาพดี โดยในปี2560-2564 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีแนวทางการวิจัยและพัฒนาทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้ได้นวัตกรรม องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย เพื่อนำไปแก้ปัญหาสาธารณสุข และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้านการวิจัยให้เทียบเท่าต่างประเทศได้

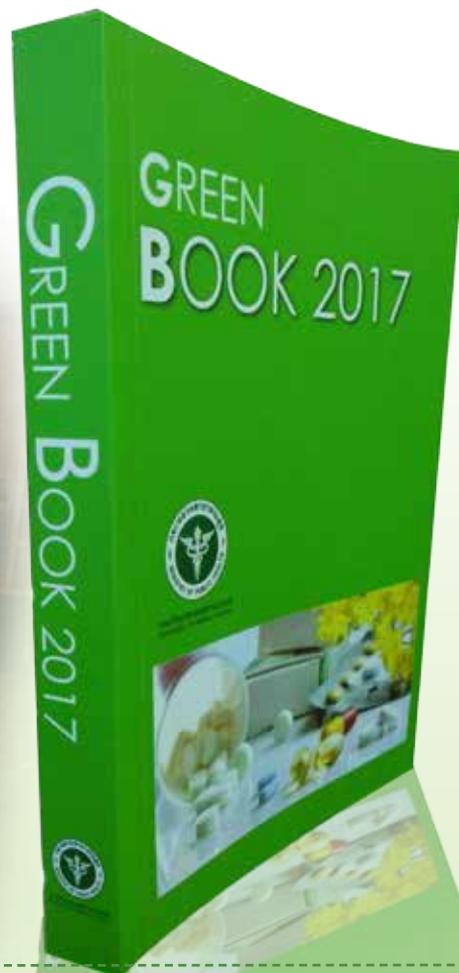
นพ.ปิยะสกล กล่าวอีกว่า การพัฒนาดังกล่าวกระทรวงสาธารณสุขใช้ 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1.พัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย เพื่อนำองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

2.วิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนการตรวจวินิจฉัย ควบคุม ป้องกัน และรักษาโรค และ 3.วิจัยและพัฒนาเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขและชุมชน

ด้าน นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า งานประชุมวิชาการจัดขึ้นระหว่างวันที่ 22-24 มีนาคม 2560 ภายใต้หัวข้อ “ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ด้วยวิทยาศาสตร์การแพทย์” เป็นเวทีให้นักวิชาการด้านการแพทย์และสาธารณสุข เครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสนำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ร่วมกันพัฒนานวัตกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ให้ก้าวหน้าและเป็นประโยชน์ ต่อประเทศชาติและประชาชน ในปีนี้มีนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมส่งผลงานวิชาการจำนวน 184 เรื่อง แบ่งเป็นผลงานวิชาการ สาขาพัฒนาด้านโรค 46 เรื่อง สาขาการพัฒนาด้านคุ้มครองผู้บริโภค 72 เรื่อง สาขาการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์อื่นๆ และนวัตกรรม 47 เรื่อง สาขา Medical Science Symposium 11 เรื่อง และสาขานวัตกรรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค 8 เรื่อง

นอกจากนี้ ยังได้รับเกียรติจากวิทยากรที่เชี่ยวชาญทางด้านต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ที่จะมาบรรยายพิเศษ เพื่อเป็นการให้มุมมองด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุขในการพัฒนางานวิทยาศาสตร์การแพทย์ของไทยอีกด้วย และมีการบรรยายพิเศษ เรื่อง “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 กับการทรงงานเพื่อพสกนิกรชาวไทย” โดย ดร.ปราโมทย์ ไม้มัด อธิการบดี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และอดีตอธิบดีกรมชลประทาน

กรมวิทย์ฯ คลอดหนังสือ GREEN BOOK 2017 รวมรายชื่อผลิตภัณฑ์ยาคุณภาพ ให้ดาวน์โหลดฟรี

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จัดทำ GREEN BOOK 2017 เพื่อเกิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติและสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ด้านงานสาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จัดทำ GREEN BOOK 2017 ซึ่งเป็นหนังสือที่รวบรวมรายชื่อผลิตภัณฑ์ยาคุณภาพและผู้ผลิตจากโครงการประกันคุณภาพยา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสุ่มตัวอย่างยาจากโรงพยาบาลรัฐทั่วประเทศ นำมาตรวจวิเคราะห์ตามมาตรฐานตำรายาสากล เช่น ตำรายาของสหรัฐอเมริกา หรืออังกฤษ และมีผลการวิเคราะห์ “เข้ามาตรฐาน” ทุกรุ่นอย่างน้อย 3 รุ่นผลิต (lot) ทั้งนี้ เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์และประชาชนทั่วไปเกิดความเชื่อมั่นว่ายาที่ใช้ในโรงพยาบาลรัฐของประเทศมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ดำเนินโครงการประกันคุณภาพยา และคัดเลือกรายการยาเผยแพร่ใน GREEN BOOK ปีละ 1 ครั้ง โดยเริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่ พ.ศ.2545 ต่อเนื่องจนถึง

ปัจจุบัน และได้จัดพิมพ์ GREEN BOOK เล่ม 1 ถึงเล่ม 12 รวมจำนวนกว่า 300 รายการยา หรือกว่า 2,800 รุ่นผลิต

เพื่ออำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้รวบรวมรายชื่อผลิตภัณฑ์ยาคุณภาพและผู้ผลิตที่เคยเผยแพร่ในหนังสือ GREEN BOOK ทุกเล่ม ตั้งแต่เล่ม 1 - 12 และเพิ่มเติมผลการวิเคราะห์คุณภาพยาจากโครงการประกันคุณภาพยา ปีล่าสุด จัดทำเป็น GREEN BOOK 2017 แจกจ่ายให้กับโรงพยาบาลภาครัฐทุกแห่ง **ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดฟรีจาก เว็บไซต์สำนักยาและวัตถุเสพติด กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ หรือที่ www.tumdee.org/alert/ หรือ <https://goo.gl/msEP0h>**

รายชื่อผลิตภัณฑ์ยาและผู้ผลิตใน GREEN BOOK 2017 สามารถนำมาอ้างอิงในการจัดซื้อยาโดยการใช้อยู่หลักเกณฑ์การประเมินค่าประสิทธิภาพต่อราคา (price performance) ทำให้โรงพยาบาลมียาที่มีคุณภาพ ราคาเหมาะสมไว้บริการผู้ป่วย อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมการผลิตยาในประเทศ

สำนักยาและวัตถุเสพติด ... รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ผลิตชุดทดสอบอัลฟาธาลัสซีเมีย 1 ให้เอกชนขยายช่องทางการให้บริการประชาชน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตชุดทดสอบตรวจความผิดปกติของยีนอัลฟาธาลัสซีเมีย 1 (Alpha-thalassemia 1) เพื่อให้สามารถนำไปผลิตและจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ได้ เป็นการขยายช่องทางการให้บริการสู่หน่วยงานที่ต้องการใช้ชุดทดสอบนี้ได้มากยิ่งขึ้น ที่ผ่านมามีคนไทยเป็นพาหะธาลัสซีเมียราว 24 ล้านคนและแต่ละปีมีเด็กเกิดใหม่ป่วยเป็นโรคธาลัสซีเมียมากกว่า 12,000 ราย คิดเป็นค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพประมาณ 6 พันล้านบาทต่อปี

นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวภายหลังเป็นประธานพิธีลงนามสัญญาการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตชุดทดสอบตรวจความผิดปกติของยีนอัลฟาธาลัสซีเมีย 1 (Alpha-thalassemia 1) ระหว่าง กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กับบริษัท ยีน เอ็กซ์เซลเลนส์ จำกัด เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2560 ว่า โรคธาลัสซีเมียเป็นโรคโลหิตจางเรื้อรังที่เกิดจากความผิดปกติของยีนที่เกี่ยวข้องในการสังเคราะห์ฮีโมโกลบินของเม็ดเลือดแดง ทำให้เม็ดเลือดแดงแตกง่าย ผู้ที่เป็นโรคนี้อาจมีอาการตั้งแต่มีโลหิตจางเล็กน้อย โลหิตจางมาก ไปจนถึงอาการรุนแรงมากจนเสียชีวิตตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา หรือหลังคลอดไม่นาน ส่วนผู้ที่ไม่เป็นโรค หรือที่เรียกว่าเป็นพาหะจะมีสุขภาพแข็งแรงเช่นเดียวกับคนปกติทั่วไป แต่สามารถถ่ายทอดยีนที่ผิดปกติไปสู่ลูกหลานได้ ประเทศไทยพบพาหะธาลัสซีเมียประมาณร้อยละ 30-40 ของประชากรหรือประมาณ 18-24 ล้านคน ในแต่ละปีมีผู้ป่วยโดยรวมประมาณ 6 แสนคน และมีมารดาที่เสี่ยงต่อการมีบุตรเป็นโรคธาลัสซีเมียประมาณ 5 หมื่นราย มีเด็กเกิดใหม่ป่วยเป็นโรคธาลัสซีเมียมากกว่า 12,000 ราย โรคนี้สามารถรักษาให้หายขาดได้โดยการปลูกถ่ายไขกระดูกแต่ไม่สามารถทำได้ทุกคน เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสูงมาก และต้องมีผู้บริจาคไขกระดูกที่เข้ากับผู้ป่วยได้ การรักษาโดยทั่วไปจึงเป็นการรักษาแบบประคับประคอง

ตามอาการ คิดเป็นค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพปีละประมาณ 5,000-6,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตามโรคธาลัสซีเมียสามารถควบคุมและป้องกันได้ โดยการเก็บตัวอย่างเลือดหญิงตั้งครรภ์และสามี ส่งตรวจความผิดปกติทางห้องปฏิบัติการ

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวเพิ่มเติมว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการตรวจวินิจฉัย ยืนยัน และพัฒนาระบบประกันคุณภาพทางห้องปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการควบคุมและป้องกันโรคธาลัสซีเมีย ชนิดรุนแรงของประเทศ ได้มีการคิดค้นและพัฒนาชุดทดสอบตรวจความผิดปกติของยีนอัลฟาธาลัสซีเมีย 1 (Alpha-thalassemia 1) มาตั้งแต่ปี 2551 ซึ่งสามารถตรวจหาความผิดปกติของยีนธาลัสซีเมียที่พบในประเทศไทยได้ครบทั้ง 2 ชนิด คือ ชนิด SEA (Southeast Asia) และชนิด Thai (ไทย) โดยอาศัยหลักการการเพิ่มปริมาณดีเอ็นเอ และการตรวจวิเคราะห์ความผิดปกติของยีน (Relative Quantitative PCR) นับเป็นนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ครั้งแรกของโลกที่สามารถตรวจหาความผิดปกติของยีนอัลฟาธาลัสซีเมีย 1 ทั้ง 2 ชนิดได้ในคราวเดียวกัน ช่วยลดขั้นตอนและระยะเวลาการตรวจจาก 6 ชั่วโมง เหลือเพียง 3 ชั่วโมง โดยตั้งแต่ปี พ.ศ.2552-2560 มีหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนนำชุดทดสอบดังกล่าวไปใช้ประโยชน์แล้วจำนวนกว่า 155,600 การทดสอบ รวมมูลค่า 12,448,000 บาท

“การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตชุดทดสอบตรวจความผิดปกติของยีนอัลฟาธาลัสซีเมีย 1 (Alpha-thalassemia 1) ให้บริษัทเอกชนนำไปผลิตและจำหน่ายเชิงพาณิชย์ในราคาที่เหมาะสมภายใต้การดูแลองค์ความรู้และเทคโนโลยีของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จะเป็นการเพิ่มศักยภาพของชุดทดสอบและเพิ่มช่องทางการให้บริการกับหน่วยงานที่มีความประสงค์ใช้ชุดทดสอบนี้ได้มากยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อประชาชน” นายแพทย์สุชุมกล่าว

สถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์... รายงาน

ความร่วมมือโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์ เพื่อการสาธารณสุขของประเทศ

นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิการบดีมหาวิทยาลัยการแพทย์ พร้อมด้วย ภก.นิพนธ์ อัทธวานิช รองผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรม และนายเชวรัตน์ เขาวน ขวานิล ผู้อำนวยการองค์การสุรา กรมสรรพสามิต ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์เพื่อการสาธารณสุขของประเทศ โดยเป้าหมายของการบูรณาการร่วมมือกัน ในโครงการฯ นี้เป็นการนำเอา เทคโนโลยีด้านการศึกษาวิจัย มาพัฒนาสู่ความคิดสร้างสรรค์ในด้านกระบวนการผลิต และสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์คุณภาพ ให้ได้มาตรฐานในระดับสากล สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่ต้องการให้ประชาชน ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและยั่งยืน ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ.2560

แลกเปลี่ยนความรู้ด้านวิชาการห้องปฏิบัติการ ตามมาตรฐานสากล

นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย เป็นประธาน เปิดการสัมมนา เรื่อง “แลกเปลี่ยนความรู้ด้าน วิชาการห้องปฏิบัติการ ที่ขอการรับรองจากสำนัก มาตรฐานห้องปฏิบัติการ” ตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 17025, ISO 15189, ISO 15190 และ ISO 22870 ให้แก่บุคลากรห้องปฏิบัติการจาก

ภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ได้มีความรู้ความเข้าใจ ในการรักษาและพัฒนาระบบคุณภาพห้องปฏิบัติการให้สอดคล้องตามมาตรฐาน อย่างต่อเนื่อง ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ กรุงเทพฯ วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ.2560

การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 25 ประจำปีงบประมาณ 2560

ศ.คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานเปิดการประชุมวิชาการ วิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 25 ประจำปีงบประมาณ 2560 ภายใต้หัวข้อ “ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ด้วยวิทยาศาสตร์การแพทย์” พร้อมมอบรางวัลนักวิทยาศาสตร์การแพทย์เกียรติยศ ประจำปี 2560 และนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ดีเด่น (DMSc Award) โดย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และมูลนิธิกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมกันจัดขึ้นที่อาคารฟอรัม อิมแพ็ค เมืองทองธานี ระหว่างวันที่ 22-24 มีนาคม พ.ศ.2560

ปิดการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 25

นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิการบดีมหาวิทยาลัย การแพทย์ เป็นประธานพิธีปิดการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์ การแพทย์ ครั้งที่ 25 ประจำปี 2560 พร้อมมอบรางวัลในการ ประกวดการนำเสนอผลงานวิชาการแบบบรรยายและ แบบโปสเตอร์ และรางวัลผู้วิจัยที่มีผลงานที่เป็นประโยชน์ มีคุณภาพ และมีผลกระทบต่อวงการด้านสาธารณสุข

ทั้ง 4 สาขา ที่อาคารฟอรัม อิมแพ็ค เมืองทองธานี วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ.2560

สัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับเครือข่าย “ข้าราชการไทยไร้ทุจริต”

กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม และสำนักงานเลขานุการกรม จัดงานประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต สำหรับเครือข่าย “ข้าราชการไทยไร้ทุจริต” กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยได้รับเกียรติจาก นายอุทิศ บัวศรี ผู้ช่วยเลขาธิการ สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายของประเทศไทยที่จะมุ่งไปสู่ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” และเรื่อง “ผลประโยชน์ทับซ้อน” ณ ห้องประชุมกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ.2560

เยี่ยมชมนิทรรศการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ชุมชนเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

นายแพทย์โสภณ เมฆธน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เยี่ยมชมนิทรรศการให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ซึ่งจัดที่งานการประชุมขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสู่ความเป็นเลิศ (Promotion and Prevention Excellence Strategic Plan Forum) ณ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ กรุงเทพฯ วันที่ 30 มีนาคม พ.ศ.2560

ประชุมปรึกษาหารือภาคผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสมุนไพรไทย

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จัดการประชุมปรึกษาหารือกับสภาอุตสาหกรรมผู้ผลิตสมุนไพรแห่งประเทศไทย วิชาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SME) ด้านสมุนไพร ยาแผนไทย ยาแผนปัจจุบัน และเครื่องสำอางเพื่อรับฟัง และรับทราบความต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐ ให้มีศักยภาพการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ โดยมี นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธาน ณ ห้องประชุมกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 4 เมษายน พ.ศ.2560

สืบสานประเพณีไทยเนื่องในวันสงกรานต์ ประจำปี 2560

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จัดพิธีรดน้ำขอพรเนื่องในวันสงกรานต์ ประจำปี 2560 สืบสานประเพณีไทย โดยมีอดีตผู้บริหาร ผู้บริหารปัจจุบัน ข้าราชการและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธีเป็นจำนวนมาก ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ในวันอังคารที่ 11 เมษายน พ.ศ.2560

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เผย 11 ผลงานเด่น ที่ได้รับรางวัลงานประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 25

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เผย 11 ผลงานวิชาการเด่นที่ได้รับรางวัลในงานประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ครั้งที่ 25 ประจำปี 2560 ในแนวคิด “ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ด้วยวิทยาศาสตร์การแพทย์” เพื่อเป็นเวทีให้นักวิชาการด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสนำเสนอผลงานวิชาการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ รวมทั้งนำเสนอผลิตภัณฑ์นวัตกรรมจากการศึกษาวิจัยเพื่อเผยแพร่ความรู้ในวงกว้าง

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้จัดให้มีการประกวดการนำเสนอผลงานวิชาการแบบบรรยายและแบบโปสเตอร์ พร้อมมอบรางวัลให้แก่ผู้วิจัยที่มีผลงานที่เป็นประโยชน์ มีคุณภาพ และมีผลกระทบต่อวงการด้านสาธารณสุข แบ่งการตัดสินรางวัลออกเป็น 4 สาขา คือ

1 สาขาการพัฒนาด้านโรค มีผู้นำเสนอผลงานแบบบรรยาย 9 เรื่อง แบบโปสเตอร์ 37 เรื่อง ผลการตัดสินดังนี้

1.1 นายภาณุพันธ์ ปัญญาใจ

สถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้รับรางวัลชนะเลิศการนำเสนอผลงานแบบบรรยาย เรื่อง การพัฒนาระบบทดสอบเบื้องต้นในเซลล์มะเร็ง สำหรับค้นหาสารที่มีฤทธิ์ยับยั้งการเคลื่อนที่ของเซลล์

1.2 ดร.สารดี วาฤทธิ์

ห้องปฏิบัติการวิจัยวัณโรค หน่วยวิจัยชีววิทยาโมเลกุลทางการแพทย์ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ ได้รับรางวัลชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ เรื่อง การพัฒนาวิธีการคัดกรองผู้ป่วยที่ติดเชื้อวัณโรค โดยวิธีทางอิมมูโนวิทยา

1.3 นางสาวสุนัยนา สหกันไตรภพ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศการนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ เรื่อง การประเมินการตอบสนองของยุงลายบ้านในเชิงพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงหนึ่ต่อสารเคมี deltamethrin และ cypermethrin ในห้องปฏิบัติการ

2

สาขาการพัฒนาด้านคุ้มครองผู้บริโภค มีผู้นำเสนอผลงานแบบบรรยาย 11 เรื่อง แบบโปสเตอร์ 61 เรื่อง ผลการตัดสินดังนี้

2.1 นางสุดชญา ศรประสิทธิ์

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12 สงขลา ได้รับรางวัลชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบบรรยาย เรื่อง การประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพในการได้รับโลหะหนักจากการบริโภคปลาและกุ้งบริเวณทะเลสาบสงขลา

2.2 นางสาวศศิธร หอมตำรวงศ์

สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้รับรางวัลชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ เรื่อง การศึกษาปริมาณสารเมลามินที่แพร่ออกมาจากภาชนะพลาสติกประเภทเทอร์โมเซตที่ใช้บรรจุอาหาร

2.3 นางสาวนันทรัตน์ พรทรัพย์มณี

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12/1 ตรัง ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ เรื่อง คุณภาพกะปิ

2.4 นางสาวยุพเรศ เอื้อตรงจิตต์

สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศการนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ เรื่อง สถานการณ์ปริมาณไอโอดีนในเกลือบริโภคและผลิตภัณฑ์ปรุงรสในช่วงปี พ.ศ. 2555-2559

ต่อจากหน้า 8 : 11 ผลงานเด่น

3

สาขางานพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์อื่นๆ และนวัตกรรม มีผู้นำเสนอผลงานแบบบรรยาย 6 เรื่อง แบบโปสเตอร์ 41 เรื่อง ผลการตัดสินดังนี้

3.1 นายเสกขชกร บัวเบา

สถาบันวิจัยสมุนไพรมหาวิทยาลัยการแพทย์ ได้รับรางวัลชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบบรรยาย เรื่อง คุณภาพทางเคมี พิถีพิถันของผลกล้วยน้ำว้าดิบ

3.2 นายสิทธิพร ปานเม่น

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้รับรางวัลชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ เรื่อง ศักยภาพของยีน DNA-directed RNA polymerase II subunit (RPB1) ในการเป็น molecular marker สำหรับการตรวจสอบเห็ดพิษ Amanita

3.3 นางสาวชลลดา ยอดทัพ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศการนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ เรื่อง DMSc Hb Typing control วัสดุควบคุมคุณภาพสำหรับการตรวจวิเคราะห์ชนิดและปริมาณฮีโมโกลบิน

4

สาขา Medical Science Symposium มีผู้นำเสนอผลงานแบบบรรยาย 11 เรื่อง ผลการตัดสินดังนี้

4.1 ดร.นิตานาถ เจริญลาภ

ห้องปฏิบัติการวิจัยเทคโนโลยีชีวภาพ สถาบันจุฬารัตน์ ได้รับรางวัลชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบบรรยาย เรื่อง โปรตีนขับยา MfsA สามารถเป็นโปรตีนเป้าหมายสำหรับการพัฒนารักษาโรคติดเชื้อจาก Stenotrophomonas maltophilia ที่ดื้อต่อยากลุ่ม fluoroquinolone

กองแผนงานและวิชาการ ... รายงาน

การเฝ้าระวังการกลายพันธุ์และการดื้อยาของเชื้อไข้หวัดใหญ่ ประจำเดือนมีนาคม 2560

จากการเฝ้าระวังไข้หวัดนกและไข้หวัดใหญ่ทางห้องปฏิบัติการ ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้ป่วย (CLUSTER) ที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง ได้แก่ ปอดบวม ปอดอักเสบ มาเพาะเชื้อและทำการตรวจวิเคราะห์โดยวิธี GENOTYPIC ASSAY เพื่อหาชนิดที่เกี่ยวข้องกับการดื้อยา และวิธี PHENOTYPIC ASSAY โดยการทดสอบเชื้อไวรัสกับยาต้านไวรัสในกลุ่ม NEURAMINIDASE INHIBITOR ผลการทดสอบดังนี้

ชนิด / สายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่	ผลการทดสอบ ประจำเดือนมีนาคม 2560			ยอดสะสม ม.ค.52 – 31 มี.ค. 60
	จำนวนเชื้อที่ทดสอบ	จำนวนเชื้อที่ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา
ไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล				
1. A/H1N1 (2009)	2	0	0(0/2)	0.95 (13/1,374)
2. A/H3N2	1	0	0(0/1)	0 (0/1,069)
3. Influenza B	0	0	0(0/0)	0 (0/502)

ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข... รายงาน

เผยผลการเฝ้าระวังเชื้อลิจิโอเนลลา ในแหล่งน้ำที่ใช้ในโรงแรมจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11/1 ภูเก็ต เฝ้าระวังเชื้อลิจิโอเนลลา (*Legionella spp.*) ในแหล่งน้ำที่ใช้ในโรงแรมจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ในปี 2559 พบว่า แหล่งที่พบบ่อย ได้แก่ น้ำจากฝักบัว น้ำจากสป้า และน้ำจากก๊อกน้ำ และผู้ประกอบการหมั่นดูแล บำรุงรักษาและทำความสะอาดแหล่งที่มีโอกาสพบเชื้อตามระยะที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า เชื้อลิจิโอเนลลา เป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดโรคปอดอักเสบจากการใช้ฝักบัวในห้องพักโรงแรมในต่างประเทศ และพบผู้ป่วยติดเชื้อในประเทศไทย ดังนั้นศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ภูเก็ต ได้ทำการสำรวจและเฝ้าระวังการแพร่กระจาย โดยเก็บตัวอย่างน้ำที่นำมาจากแหล่งต่างๆ หอผิงเย็น ถึงเก็บน้ำ ฝักบัว ก๊อกน้ำ สป้า สระว่ายน้ำ และถาดแอร์ จากโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ มาทำการตรวจวิเคราะห์ด้วยวิธีเพาะเชื้อ ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงธันวาคม 2559 จำนวน 1,508 ตัวอย่าง ผลปรากฏว่าตรวจพบเชื้อลิจิโอเนลลา (*Legionella spp.*) จำนวน 116 ตัวอย่าง (ร้อยละ 7.69) และตัวอย่างน้ำที่พบเชื้อมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือน้ำจากฝักบัว (ร้อยละ 13.2) สป้า (ร้อยละ 12.9) และก๊อกน้ำ (ร้อยละ 10.4) แต่ปริมาณที่พบยังไม่สูงพอที่จะก่อให้เกิดโรคในคน

ลิจิโอเนลลา เป็นเชื้อแบคทีเรียที่ก่อให้เกิดโรคได้ 2 ลักษณะ หากติดเชื้อโดยมีภาวะปอดอักเสบร่วมด้วยอาการก็จะรุนแรงและเกิดอัตราการป่วยตายสูง เรียกว่า โรคลีเจียนแนร์ ส่วนอาการแบบไม่รุนแรงเรียกว่า โรคไขปอนเตียก อาการจะคล้ายๆ ไข้หวัด หรือไข้หวัดใหญ่ โรคนี้จะแสดงอาการรุนแรงในกลุ่มผู้สูงอายุ ตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันต่ำจะติดเชื้อได้ง่ายแล้วโรคก็จะลุกลามจนอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวเพิ่มเติมว่ากรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้เห็นความสำคัญของการควบคุมคุณภาพของระบบน้ำในสถานที่ต่างๆ เช่น ระบบเครื่องปรับอากาศ, แหล่งน้ำ และจุดที่กำหนดปล่อยละอองน้ำได้ โดยพบว่า ตัวอย่างน้ำ จุดที่ควรเฝ้าระวังมากที่สุด ได้แก่ น้ำจากฝักบัว สป้า และก๊อกน้ำ แม้ว่าปริมาณการปนเปื้อนยังไม่สูงพอที่จะเกิดอันตรายแก่มนุษย์ได้ ดังนั้นการเฝ้าระวังการแพร่กระจายเชื้อชนิดนี้ด้วยการดูแลและบำรุงรักษาระบบน้ำ รวมถึงการตรวจสอบเฝ้าระวังและติดตามผลของการบำรุงรักษาระบบน้ำให้ถูกต้องจึงมีความสำคัญในการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโรคดังกล่าว

“ที่ผ่านมาจะมีรายงานข่าวนักท่องเที่ยวติดเชื้อลิจิโอเนลลาในประเทศไทย ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ภูเก็ต จึงได้ทำการศึกษาเชื้อลิจิโอเนลลามาอย่างต่อเนื่อง โดยสำรวจ

พบเชื้อนี้จากหอผิงเย็น (Cooling Tower) ในโรงแรม โรงพยาบาล หรือ ที่พักต่างๆ นอกจากนั้นยังมีการสำรวจพบเชื้อตามอุปกรณ์ในห้องน้ำด้วย เช่น ฝักบัว ก๊อกน้ำร้อน น้ำเย็น รวมถึงเครื่องปรับอากาศ ตามบ้านเรือนทั่วไป สิ่งเหล่านี้นับเป็นเครื่องใช้ใกล้ตัวที่เป็นจุดแพร่กระจายเชื้อโรคสู่คนได้ง่าย ดังนั้นจึงควรหาเวลาทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องใช้ที่เสี่ยง เช่น ถาดหน้าถาดแอร์หรือแกะฝักบัวมาเช็ดล้างทำความสะอาดตะไคร่ที่เกาะเกาะเพื่อไม่ให้แหล่งเพาะเชื้อและแพร่กระจายเชื้อ” อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์กล่าว

ข้อมูลจาก ... ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11/1 ภูเก็ต

เพิ่ม แยกเป็นสารหล่อลื่นประเภทใช้น้ำเป็นตัวทำละลาย (water-based lubricant) ได้แก่ เค-วาย เจลหล่อลื่นสูตรน้ำ และสารหล่อลื่นประเภทใช้น้ำมันเป็นตัวทำละลาย (oil-based lubricant) ได้แก่ เบบี้ออยล์, บอดี โลชั่น, วาสลีน, ปีโตรเลียม เจลลี่ และน้ำมันพืช ได้ทดลองหาสารหล่อลื่นเพิ่มบนถุงยางอนามัยทิ้งไว้เป็นเวลา 5, 10, 30 และ 45 นาทีตามลำดับ แล้วนำไปทดสอบด้วยเครื่องทดสอบความดันและปริมาตรขณะแตกของถุงยางอนามัย

ผลการทดสอบพบว่า เค-วาย เจลหล่อลื่น สูตรน้ำ ไม่มีผลทำให้เกิดการเสื่อมสภาพของถุงยางอนามัย เนื่องจากเป็นสารหล่อลื่นประเภทละลายในน้ำ ไม่ทำลายพันธะเคมีของยางธรรมชาติ มีค่าความดันและปริมาตรขณะแตกใกล้เคียงกับถุงยางอนามัยชุดควบคุม สำหรับถุงยางอนามัยที่ทาเพิ่มด้วยสารหล่อลื่นประเภทละลายในน้ำมัน พบว่าน้ำมันพืช ทำให้เกิดการเสื่อมสภาพของถุงยางอนามัยสูงสุด รองลงมาได้แก่ เบบี้ออยล์, ปีโตรเลียม เจลลี่ และบอดี โลชั่น ตามลำดับ เห็นผลชัดเจนหลังทาทิ้งไว้เพียง 5 นาที เนื่องจากถุงยางอนามัยแตกเร็วขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับถุงยางอนามัยชุดควบคุม

ข้อมูลจาก สำนักวิจัยและเครื่องมือแพทย์

พิพิธภัณฑ์ถุงยางอนามัย

สำนักวิจัยและเครื่องมือแพทย์ (อาคาร 9 ชั้น 8)

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0 2951 0000 ต่อ 99954, 99955

โทรสาร 0 2951 0000 ต่อ 99955

เวลาเข้าชม จันทร์ – ศุกร์ เวลา 9.00 – 16.00 น.

ลุ้นรับรางวัล

ประจำฉบับเมษายน 2560

คำถาม

จากเนื้อหาในฉบับ ประโยชน์ทางยาของ มะลิ มีอะไรบ้าง

กรุณาส่งคำตอบ พร้อมระบุชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของท่านที่สามารถติดต่อได้ ส่งมายัง ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 หรือทาง อีเมล prdmcs@dmcs.mail.go.th หรือ โทรสาร 02 5911707 หรือส่งเข้ามาที่กล่องข้อความ ในเฟสบุ๊ก เครือข่ายประชาสัมพันธ์กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

เพื่อลุ้นรับ กระเป๋า จำนวน 20 รางวัล

(หมดเขตส่งคำตอบลุ้นรางวัลภายในวันที่ 31 พฤษภาคม 2560) ประกาศรายชื่อผู้โชคดีในจดหมายข่าวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ฉบับมิถุนายน 2560

เฉลยคำตอบ และรายชื่อผู้โชคดีประจำฉบับกุมภาพันธ์ 2560

มาตรฐานยาสมุนไพร ฉบับปี พ.ศ.2559 หรือ Thai Herbal Pharmacopoeia 2016 ซึ่งเป็นฉบับรวมตำรามาตรฐานยาสมุนไพรไทย มีตำรายาทั้งสิ้นที่ตำรายา

ตอบ 62 ตำรายา

รายชื่อผู้โชคดี

คุณชนิษฐ์ ชาวกรุงเก่า
คุณชยพัทธ์ คงจำเนียร
คุณอุมาพร ปิ่นนาค
คุณกาญจนา สุรพิพันธ์
คุณวีณา บางม่วงงาม

คุณรัชนิวรรณ ศรีกำเหนิด
คุณประทุมพร จุไรพันธ์
คุณสายสมร สังข์สกุล
คุณบุศรา จันเล็ก
คุณดวงเพ็ญ ปัทมดิลก

คุณปติวิรัตดา งามเลิศ
คุณทิพาพร คุ่มวัง
คุณพัฒนฉัตร การวุฒิ
คุณกมลวรรณ ตูลาธร
คุณหทัยกาญจน์ ทั่นไชย

คุณชนันท์ภัสส์ พรหมชาติแก้ว
คุณลภัสดา ภูคำ
คุณวิระวรรณ แซ่โจ้ว
คุณณัฐ มูลจันทร์
คุณนิภาดา เจริญตา

คุณทราบหรือไม่?! สารหล่อลื่นชนิดใด ห้าม ใช้กับถุงยางอนามัย

โดยทั่วไปถุงยางอนามัยจะมีการเติมสารหล่อลื่นอยู่แล้ว โดยสารหล่อลื่นที่นิยมใช้ในกระบวนการผลิตถุงยางอนามัยคือ ซิลิโคน ออยล์ (Silicone oil) เป็นสารหล่อลื่น ที่ละลายในน้ำ ไม่ทำลายคุณภาพเนื้อยาง อย่างไรก็ตาม มาตรฐานถุงยางอนามัย มอก.625-2559 ของกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งอ้างอิงตามมาตรฐานสากล ISO 4074 : 2015 ไม่ได้กำหนดว่าควรเติมสารหล่อลื่นในถุงยางอนามัยปริมาณเท่าไร มีกำหนดเพียงวิธีทดสอบปริมาณสารหล่อลื่น ดังนั้นการเติมปริมาณสารหล่อลื่นในถุงยางอนามัยจึงขึ้นอยู่กับผู้ผลิตเป็นผู้กำหนด ส่วนมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก (WHO) กำหนดให้มีปริมาณสารหล่อลื่นในถุงยางอนามัยอยู่ในช่วง 400 – 600 มิลลิกรัม

อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้ต้องการหาสารหล่อลื่นเพิ่มเติมเพื่อใช้กับถุงยางอนามัย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ขอแนะนำให้ใช้สารหล่อลื่นประเภทใช้น้ำเป็นตัวทำละลาย สามารถหาซื้อได้ตามร้านขายยาทั่วไป เช่น เค-วาย เจลลี่, คิว-ซี เจลลี่, ดุราเจล หรือกลีเซอรีน เป็นต้น ซึ่งจะไม่ทำลายสภาพหรือทำให้คุณภาพถุงยางอนามัยเสียหาย ต่างกับการใช้สารหล่อลื่นที่มีส่วนผสมของน้ำมันพืช หรือน้ำมันแร่ เช่น เบบี้ออยล์, น้ำมันทาผิว, บีโตรีเลียม เจลลี่, น้ำมันปรุงอาหาร และน้ำมันชนิดอื่น ๆ เนื่องจากจะทำให้ถุงยางอนามัยเสื่อม

สภาพ แตกง่าย ทำให้ไม่สามารถใช้คุมกำเนิดหรือป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้

สำนักรังสีและเครื่องมือแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้ศึกษาผลกระทบของการทาเพิ่มด้วยสารหล่อลื่นชนิดต่าง ๆ ที่ผู้ใช้มีโอกาสนำมาใช้ร่วมกับถุงยางอนามัยที่ปกติมีการใส่สารหล่อลื่นอยู่แล้ว โดยพิจารณาความเหนียวและความยืดตัวของยางจากค่าความดันและปริมาตรขณะแตกของถุงยางอนามัย วิธีทดสอบตาม มอก.625-2559 กำหนดชุดควบคุมเป็นถุงยางอนามัยที่ไม่ทาสารหล่อลื่นเพิ่ม ชุดทดลองเป็นถุงยางอนามัยที่ทาสารหล่อลื่นแต่ละชนิด

(อ่านต่อหน้า 11)

สุขภาพดี
เริ่มต้นที่นี่

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ตั้งอยู่ที่อาคาร 14 ชั้น 2 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ นนทบุรี

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
88/7 ซอยติวานนท์ 14 ถนนติวานนท์
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 22/2552
ไปรษณีย์กระทรวงสาธารณสุข

เสนอแนะ ดิซิม หรือ
ส่งบทความลงตีพิมพ์ ส่งมาได้
กองบรรณาธิการ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขานุการกรม
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. 0-2951-0000 ต่อ 99081
โทรสาร 0-2951-0312
E mail: prdmsc@dmsc.mail.go.th
www.dmsc.moph.go.th
www.dmscsmartlifeblog.com

เครือข่ายประชาสัมพันธ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ที่ปรึกษา อธิปัตติ รองอธิปัตติ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน / ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กองบรรณาธิการ อภิรดี เจียรรอด, อภิลิทธิ เหมาะสมสกุล, วชิพร แดงอุทัย, วีระวิทย์ อินทริ่ง, พีรยุทธ คันทะชมภู, จงกล เงินมาก, ธีระพล ดีโสภา, สรพล สิ้นเจริญรุ่ง, ภาศินัย กลิ่นกุล, สุนันทา สุขสุมิตร, สุวรรณ ไพธัมา